

Náklady práce

03.03.2025 |

Metodika a metaúdaje sú v správe o kvalite [Podniková štatistika o práci \(štvrtročné výkazníctvo\)](#)

Vybrané ukazovatele - metodické vysvetlivky

Podniková štatistika o mzdách a nákladoch práce

Zdroje údajov sú za všetky odvetvia ekonomických činností a zahŕňajú:

1. podniky s počtom zamestnancov 20 a viac zapísané do obchodného registra; v odvetviach peňažníctva, poisťovníctva, nebankových finančných inštitúcií a všetkých nepodnikateľských organizácií bez ohľadu na počet zamestnancov, ako aj podniky s počtom zamestnancov nižším ako 20 dosahujúce ročnú produkciu 5 mil. EUR a viac (štvrtročné výkazy: Prod 3-04, Pen 3-04, Pin 3-04, Poi 3-04 a Práca/A 2-04);
2. podniky s počtom zamestnancov do 19 vrátane zapísané do obchodného registra (štvrtročný výkaz Práca/B2-04);
3. odhady počtu súkromných podnikateľov nezapísaných do obchodného registra, podnikajúcich v hlavnej činnosti a ich zamestnancov.

Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda zahŕňa plnenia, ktoré pripadajú na základnú (tarifnú) mzdu stanovenú podľa mzdových predpisov vrátane základných zložiek zmluvných platov a miezd za nadčasy, náhrady miezd za neodpracovaný čas, mesačné a dlhodobé prémie a odmeny vyplatené v závislosti na výkone a splnení hodnotiacich kritérií, príplatky a doplatky za nadčasovú prácu, nočnú prácu, prácu v sobotu a nedeľu, sviatky, za zdraviu škodlivé prostredie, hluk, rizikovú a namáhavú prácu, naturálne mzdy vyjadrené v peňažnej forme a ostatné mzdy vo forme mzdových zvýhodnení, ktorých výška a periodicita sú vopred určené bez ohľadu na situáciu podniku. Od roku 1996 sa do miezd nezahŕňajú výplaty zo zisku po zdanení a od roku 1998 ani náhrady za pracovnú pohotovosť.

Štruktúra miezd zamestnancov

Štruktúra **priemernej hrubej nominálnej mesačnej mzdy** zamestnanca charakterizuje podiel jednotlivých zložiek mzdy na celkovej hrubej mzde. Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda obsahuje celkovú zúčtovanú mzdu zamestnanca za príslušný rok pred odpočítaním zákonných alebo so zamestnancom dohodnutých úhrad. Je súčtom základnej mzdy, príplatkov a doplatkov, prémie a odmien, náhrad mzdy a ostatných mzdových zložiek. Nezahŕňa peňažné plnenia zo zisku po zdanení, náhrady za pracovnú pohotovosť, odstupné a náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti.

Priemerná čistá nominálna mesačná mzda predstavuje rozdiel hrubej mzdy a úhrad zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia, príspevkov do Fondu zamestnanosti a preddavkov na daň z príjmov zamestnancov.

Náklady práce

Úplné náklady práce sú súhrnom nákladov, ktoré zamestnávateľ vynakladá v súvislosti so získaním a výchovou pracovných síl, s odmeňovaním za prácu a so zabezpečením sociálnych potrieb pracovných síl podľa záväzkov, ktoré voči nim prijal. Zahŕňajú v súčte priame náklady práce a nepriame náklady práce zmenšené o subvencie a vládne podpory.

Priame náklady práce sú súčtom miezd a náhrad miezd, platieb do programu sporenia, náhrad za pracovnú pohotovosť, peňažných plnení zo zisku (aj po zdanení) a ostatných priamych nákladov.

Nepriame náklady práce zahŕňajú povinné a nepovinné príspevky na sociálne zabezpečenie platené zamestnávateľom, sociálne dávky, náklady na školenie zamestnancov a učňovské vzdelanie, personálne náklady na nábor zamestnancov, sociálne výhody a dane súvisiace so mzdovými sankciami, ktoré musel zamestnávateľ uhradiť.

Subvencie predstavujú všetky finančné čiastky prijaté vo forme dotácií, ktoré sú určené na financovanie časti alebo všetkých nákladov na priame odmeňovanie.